

نقش فرزندآوری در تحکیم بنیان خانواده از منظر اسلام

زهرا فرزنان^۱

د و آن را موجب افزایش کیفیت زندگی دنیوی و اخروی می‌داند این درحالی است که فرهنگ غرب، نسخه "فرزندکمتر، زندگی بهتر" را حاضر با روش توصیفی، تحلیلی و با استناد به منابع اسلامی به بررسی نقش کلیدی فرزندآوری در تحکیم بنیان خانواده می‌پردازد. یافته‌ها دینی، بلکه عاملی راهبردی در تقویت پایه‌های عاطفی، اجتماعی، و معنوی نهاد خانواده است. که در بعد عاطفی، فرزند با ایجاد { هدف روحین، پلی عاطفی می‌سازد که خانواده را در برابر آسیب‌ها مقاوم می‌کند. در بعد اجتماعی، فرزند اوری با توسعه شبکه خویشاوندی، عامل اقتدار خانواده و جامعه، زمینه تحکیم ساختاری نهاد خانواده را فراهم می‌آورد. از نگاه معنوی نیز فرزند صالح، هم به عنوان { عمل می‌کند و هم با ایجاد فضای خودسازی و تقویت فضیلت‌هایی مانند صبر و توکل، عمق بخشی معنوی به کانون خانواده می‌افزاید. ی جامع برای تبدیل خانواده به محیطی پایدار، پویا و معنوی است.

انواده در اسلام

از سعادت حقیقی انسان و راه وصول به آن ارائه داده که بر همه کنش‌ها و روابط انسانی در همه حوزه‌ها از جمله حوزه خانواده سایه

هسته تمدن ساز بشری است که در آموزه‌های اسلام جایگاهی بی‌بدیل دارد و تنها یک پدیده زیستی نیست بلکه مایه تداوم و سنگ بنای زمان و با مواجهه طوفان‌های فکری و اجتماعی عصر حاضر با چالش‌های بی‌شماری روبه‌رواست؛ در سال‌های اخیر و با گسترش ری را گرفته، موضوعی که یک آسیب بزرگ فرهنگی و اجتماعی به شمار می‌آید. در این میان تحکیم این نهاد مقدس که مورد توجه عوامل درونی و بیرونی زیادی باعث استحکام خانواده می‌شود که یکی از عوامل درونی تحکیم بنیان خانواده، فرزندآوری است.

زندگی دنیا، مایه برکت رزق و تقویت پیوند زناشویی می‌داند. روایات متواتر از پیامبر اکرم و ائمه اطهار بر این حقیقت تاکید می‌کنند. خانواده و فرزندآوری، آن‌قدر مهم است که قرن‌های طولانی، زنان با هویت فرزندآوری در کنار خانه داری و شوهرداری تعریف العاده ای دارد.

ر جمله کتاب "خانواده در اسلام" اثر حسین بستان(۱۳۹۸) و مقاله "نقش فرزندآوری در افزایش کیفیت زندگی" نوشته زهرا بردستانی) فرزندآوری در تحکیم خانواده" از معصومه نبی زاده(بهار و تابستان ۱۳۹۹) که در آنها به جایگاه خانواده، وظایف اعضا نسبت به هم کات و ثمرات آن پرداخته شده است.

حلیلی، توصیفی و با استناد به منابع اصیل اسلامی(قرآن، سنت، عقل، اجماع) ابعاد تأثیر گذار فرزندآوری را در تحکیم بنیان خانواده

ست که چگونه و از چه مجاری(عاطفی، اجتماعی، اخلاقی، معنوی) به استحکام و تعالی خانواده در پرتو تعالیم اسلام می‌انجامد؟

ی

در اسلام:

اسلام با توجه به کارکردهای حیاتی خانواده و با توجه به آموزه های اسلام دارای اهمیت است.

به دریک خانه زندگی می کنند، است. (دهخدا، ذیل مدخل "خانواده" معین، ۱۳۷۱، ج ۲، ص ۱۲۲۴)

قدس الهی" و نهادی است که هدف آن تنها تأمین نیازهای مادی و زیستی نیست، بلکه کانونی برای ایجاد سکونت، مودت و بستری

رم نسل صالح است. (قرآن "روم، ۲۱" روایات و کتب شهید مطهری)

رن تأمین آرامش روانی همسران، تداوم نسل بشر، گسترش فرهنگ دینی، جلوگیری از انحرافات اجتماعی و مشروعیت بخشی به فرزندان

ن اهداف بر کارکردهای گوناگون خانواده مانند ارضای نیازهای جنسی و عاطفی، تولید مثل، مراقبت و تأمین نیازهای معیشتی تأکید کرده

همی دارد و نخستین اجتماعی است که فرد، آداب و رسوم و همکاری رو یاد می گیره و خانواده کانون حفظ سنت های اخلاقی و مرکز

(حسین، ۱۳۹۸)

تقویت پایه های عاطفی، اخلاقی، حقوقی و معنوی نهاد خانواده است به گونه ای که روابط بین اعضا بر اساس مودت، رحمت، تفاهم و

رابر آسیب های فردی و اجتماعی مقاوم شود. این تحکیم، تنها به بقای خانواده محدود نمی شود، بلکه به تعالی و رشد معنوی آن نیز

نواج و پذیرش مسئولیت و تشکیل خانواده فعال می شود و استعدادش را در جهت کسب درآمد و اداره زندگی به کار می گیرد و این مایه

مچنین موجب تحرک اجتماعی و اقتصادی می شود.

دهد که اگر از گناهان خود استغفار کنند، خداوند با تداوم باران‌های پر برکت و امداد رسانی از طریق اموال و فرزندان، آن‌ها را تقویت
رسانی دارای قدرت امدادی است و یکی از برکات الهی به شمار می‌آید. بررسی آیاتی که به این مسئله پرداخته‌اند، گویای مدح فرزندآوری

و اجعلنا للمتقين اماما" (فرقان، ۷۴)

مایه روشنی چشمانمان باشند به ما عطا کن و ما پیشوای پرهیزگاران قرار ده

نحریم، ۶)

تان را از آتش نگاه دارید.

و بنین و جعلناکم اکثر نفیرا"

و دانیم و شمارا به وسیله اموال و فرزندانی یاری می‌کنیم و از حیث تعداد بیش‌تر قرار می‌دهیم.

عامل نشاط و شور خانواده هستند. بر همین اساس پیامبر فرمودند: "إنهم ثمره القلوب و قره العیون" "فرزندان میوه دل‌ها و نور چشم‌ها

لادکم و أحسنوا آدابهم" (بحار الانوار، ج ۱۰۴، ص ۹۵)

را نیکو تربیت کنید.

ث كالارض الخاليه، ما القى فيها من شئ قبلته" (غرر الحکم، حدیث ۴۲۳۳)

ت که هر بذری در آن افکنده شود، می‌پذیرد.

اسلامی به اندازه‌ای به فرزند آوری سفارش شده که زن بد چهره فرزند آور بر زنی که مال و جمال داشت باشد اما فرزند نیاورد مقدم نموده است : { به فرزند زنی بدچهره ، اما فرزند آور تزویج کنی بهتر از آن است که زیبا رویی نازا بدهی، چون من در قیامت به که اطفال تحت عرش الهی برای پدران خود مغفرت می طلبند. با این توصیف، به نظر می رسد توصیه به فرزند آوری و تبیین برکات آن تجربی، به نوعی اشاره به بخش مهمی از جنبه های کیفیت زندگی افراد در خانواده دارد. وجود فرزندان در خانواده بر ساحت های

تحکیم خانواده

لیدمئل و پرورش فرزندان می‌توان از آن به عنوان راهکاری منطبق بر آموزه‌های اسلامی سخن گفت. در همین ارتباط تدبیرهایی گرفته ن شود که اشاره می‌کنیم:

عمل می کند. وجود فرزند، احساسات مشترک والدین را حول محور دغدغه های تربیتی، سلامتی، و آینده نگرانه متمرکز می سازد. این رابطه زناشویی از یک پیوند دو طرفه به یک { پیوند چند ضلعی } پایدار می شود. وچنین را به سمت تربیت و تأمین نیاز های کودک معطوف می‌کند و همبستگی عاطفی ایجاد می‌کند.حضور فرزند، زمینه ی تجلی بیشتر بوی را فراهم می آورد. فرزند همچون{ریحانه} { گل زندگی } موجب کاهش تنش ها و افزایش نشاط در خانواده می شود.

به یک شبکه اجتماعی پایدار تبدیل می کند. این بعد، شامل تقویت روابط خویشاوندی،تداوم نسل و افزایش سرمایه اجتماعی خانواده می اداری و تقویت صله رحم می شود. و فرزند اوری، نام و یاد خانواده را زنده نگه می دارد و باعث تداوم میراث فرهنگی و اجتماعی ان

مفوی والدین است. پذیرش مسئولیت تربیت فرزند، فضایل اخلاقی مانند صبر، ایثار، توکل، و تقوا را در زوجین تقویت می کند.

صلاح کنند.و تربیت فرزند،آنها را به این سمت سوق می دهدو با وجود دغدغه های مالی، توکل بر خدا را می آموزند و این وسیله ای

سیلت های اخلاقی می شود. فرزند صالح بعنوان (صدقه جاریه) پاداش مستمر برای والدین محسوب می شود. این مکانیسم ها نشان می

نیست، بلکه فرایندی هدفمند در خدمت تعالی خانواده اسلامی است.

نقش های معاصر

بی وجود دارد که نسل شیعه را تهدید می کند.و این خطرناک است؛ تبلیغ های سوء فرزند از طرف شبکه های معاند به بهانه هایی از جمله
غیره که باید برای آنها جواب کوبنده ای داشته باشیم.

نقش های اقتصادی:

و صدقه جاریه برای والدین است و به دلیل برخورداری از سهم الرزق در نزد خداوند رازق، وسعت دهنده رزق خانواده و جامعه و عامل

دهه است. بهترین جایی که انسان می تواند سرمایه گذاری کند، ابدیت اوست و یکی از بهترین سرمایه ها فرزندآوری است. اگر فرض کنیم

و خیر بکنند ثواب آن برای ما نیز خواهد بود و این می تواند تا قیامت برای ما ادامه دار باشد.پس ما وظیف داریم نسبت به این امر مهم

پیشه کنند و کمک حال همسر خود باشند و همچنین مردها نیز باید همکاری لازم را با همسر خود داشته باشند.

چندبعدی برای تبدیل خانواده به کانون مودت، مسئولیت‌پذیری و عبودیت است که هم در برابر گسست‌های مدرن مصونیت می‌بخشد و هم رچه مسئله تمایلات نفسانی در آغاز جوانی محرک انسان برای ازدواج است ولی با کم شدن این تمایل ها، داشتن فرزند مایه دلگرمی آیات، فرزندان نور چشم والدین معرفی شده‌اند. و سیره زندگی ائمه معصومین و تعداد فرزندان آنها و اثرات و برکاتی که فرزندآوری در دارد؛ خودگویای اهمیت فرزندآوری است.

ت؛ بلکه برای دشمنان اسلام نیز یک امتیاز است. در مقابل جمعیت کم هرگز اکتیاز نبوده و این موضوع در فتنه‌ها، آشوب‌ها و شورش‌ها ان فرزندآوری موجب سال‌خوردگی خانواده و جامعه می‌شود، پرداختن و اهمیت آن ضرورت دارد. فرزندآوری و تربیت نسل مهدوی و اسلامی، تحکیم خانواده و فرزندآوری دو روی یک سکه‌اند؛ خانواده مستحکم، بستر مناسب برای تربیت فرزند صالح است و فرزند این‌رو در می‌یابیم که فرزندآوری آگاهانه و مسئولانه از منظر اسلام، عاملی مهم در تبدیل خانه به کانون مهر، رشد، عبودیت و تحکیم

